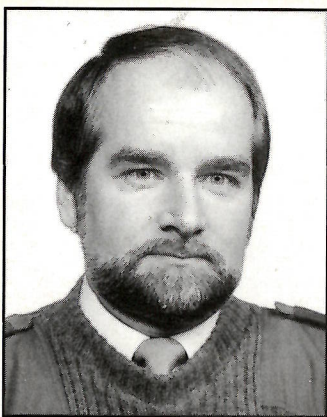

Tapio Piha
Johtava Konsultti

Kun kuuntelee opetusta kertausharjoituksissa tai seuraa kentällä näyteesitystä varten toimeenpantua harjoitusta, aina ja kaikkialla on sama seinä vastassa: liian paljon ja liian kauan yhtämittaista selitystä, josta koulutettavat jaksavat kuunnella vain alun. Koetan sen vuoksi mahdollisimman lyhyesti luonnehtia opetuksessa noudatettavan periaatteen: mahdollisimman vähän puhetta, mahdollisimman paljon tekoa.

Kertausharjoitus toimiupseerien opetussuorituksena

Reserviläisten johtamiseen liittyvien asioiden kouluttaminen koetaan tärkeäksi kertausharjoituksissa. Olen koonnut tähän artikkeliin joitakin käytännöllisiä ohjeita. Ne perustuvat omaan kokemukseeni reserviläisjohtajana. Lisäksi esitän muutamia menettelytapoja, joita olen pannut muistiin kuunnellessani muiden opetusta.

Puolustusvoimien asevelvollisuus perustuu tiukkaan asevelvollisten tasa-arvoon. Perhetausta tai koulutus eivät ole vaikuttaneet eri joukko-osastoon sijoittamiseen. Reserviläisten koulutus — kokemus ja taidolliset erot tuovat kuitenkin ongelmia oppimismotivaatioon. Tähän on etsitty ratkaisua ryhmätyö ja ryhmäopiskelua kehittämällä. Tämä soveltuukin mielestäni hyvin suomalaisen mentaliteettiin.

Joukon menetys perustuu reserviläisten osaamiseen. On itseltään selvää, että aseenkäsittely- ja ampumataito hallitaan laadukkaasti kaikkine taistelukentän yksityiskohtineen. Tämä ei riitä. Menestyvissä taistelujoukoissa osataan myös ihmisten johtaminen.

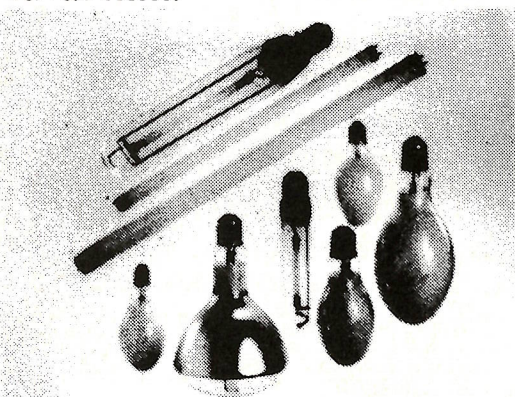
Käytännön kertausharjoitus

Investointi reserviläiseen vaatii erilaista osaamista kuin puolustuslaitteiden ja välineiden yhteydessä.

Jatkuu s. 24

Mihin aurinko lopettaa siitä Airam jatkaa

Pohjoismaiden monipuolisin lampputehdas Airam osaa asiansa. Laaja tuotevalikoima on tulos jatkuvasta tuotekehityksestä. Airamien valmistusohjelmaan kuuluvat mm.

- hehkulamput
- halogeenilamput
- loistelamput
- elohopealamput
- sekavalolamput
- suurpainenatriumlamput
- monimetallilamput
- loistelamppujen sytyttimet

OY AIRAM AB

Lampputie 4
00750 Helsinki
puh. 90-36 921

Puheenjohtajan palsta

Löytyykö toimikunnasta apua lukkiutuneeseen tilanteeseen?

Puolustusvoimain komentaja kenraali Jaakko Valtanen on esittänyt puolustusministeri Ole Norrbackille, että puolustusministeriö perustaisi toimikunnan selvittämään puolustusvoimien henkilöstön virka- ja palkkausrakennetta ja sen kehittämistä. Toimikunnan tehtävän tulisi koskea kaikkia palkatun henkilöstön ryhmiä. Komentajan mielestä toimikuntaan tulisi nimetä puolustusministeriön, valtiovarainministeriön ja pääesikunnan edustuksen lisäksi asianomaisen ammatillisten keskusjärjestöjen edustajat. Perusteluissaan komentaja mainitsee mm. että henkilöstöjärjestöissä ja julkisuudessa käyty keskustelu ovat osoittaneet, että virkarakenteisiin ja palkkauksiin liittyvien taloudellisten asioiden selvittäminen on koko henkilöstöuudistuksen toteuttamisen edellytyksenä. Perustettavan toimikunnan tulisi komentajan mukaan selvittää nämä ongelmat ja päätyä työssään ratkaisuun, joka riittävällä tavalla takaisi henkilöstöuudistuksen toteuttamisen kokonaisuutena ja turvaisi kaikkien henkilöstöryhmien edut. Toimikunnan asettamista ja sen työn merkitystä korostaa komentaja mainitessaan, ettei hänen mielestään pääesikunta voi tehdä henkilöstöjärjestelmän toteutumista koskevaa esitystä ennen kuin edellä mainittu selvitystyö on suoritettu.

Upseeriliitto on viime aikoina keskittynyt julkistamaan eri tiedotuskanavien kautta puolustusministeriön ja pääesikunnan hallussa olevia palkkaustietoja. Julkisuuteen on annettu markkamääräisiä palkkatietoja upseereiden ja toimiupseereiden ansiotasosta. On väitetty, että toimiupseerit ovat paremmin ansaitsevia kuin upseerit. Vertailuissa on tarkasteltu kokonaisansioita. Näihin kokonaisansioihin puuttui myös kenraali Valtanen perustellessaan edellämämainitun toimikunnan tarpeellisuutta. Komentaja lausui sanatarkasti seuraavaa: "On käynyt aikaisempaa selvemmäksi, etteivät puolustusvoimien henkilöstön kokonaisansiot ole nykyisellään tehtävien, koulutuksen tai vastuun mukaisia. Eri-tyisiä epäkohtia löytyy upseereiden palkkaukseen heidän alaisiinsa nähden." Komentaja jatkaa: "Suunnitellun uudistuksen epätasapainoinen toteuttaminen saattaisi lisätä epäkohtia. Katson, että puolustusvoimien etu vaatii tässä vaiheessa erityisen lisäpanostuksen suuntaamista henkilöstömenoihin." Tämä suora lainaus komentajan kirjeestä herättää kysymyksen mi-

hin toimikunnan selvitystyöllä pyritään — palkkauserojen selvittämistä eri henkilöstöryhmiin kuuluvien välillä vaiko koko henkilöstön taloudellisen aseman oikeudenmukaiseen ja tasapuoliseen kehittämiseen.

Käsitykseni mukaan kokonaisansioihin kohdistuva vertailu ja niihin tuijottaminen on täysin virheellistä. Kokonaisansiot eivät anna oikeata kuvaa, millä työ määrällä kyseinen ansiotaso on saavutettu. Toimiupseereiden palkat ovat helposti selvittävissä. Peruspalkkaluokat ja maksupalkkaluokat löytyvät valtion A-palkkataulukosta. Sitä vastoin kokonaisansiotulosta nostavat häiritseviä ja ylityökorvaukset perustuvat esimiesten määräämiin työsuoritteisiin. Näistä syntyy suuriakin eroavaisuuksia. Työn teettäminen ja työn tasapuolinen jakaminen perustuu työnjohdolliseen ammattitaitoon, joissa esiintyviä puutteita ei mikään toimikunta kykene kädenkäänteessä korjaamaan.

Pystyykö perustettava toimikunta saamaan aikaan yksimielisen esityksen?

Toimikunnan työn pohjaksi on pääesikunta laatinut uuden puitesuunnitelman, joka julkistettiin 9.1.1989. Tähän suunnitelmaan on selvästi antanut sisältöä Upseeriliiton voimakas kampanja edellistä suunnitelmaa vastaan. Upseeriliitto on pystynyt pysäyttämään pääesikunnassa tähän saakka virkatyönä tehdyn henkilöstöuudistuksen suunnittelun. Tämä tuntuu oudolta juuri nyt, kun Toimiupseeriliiton ylimääräinen liittokokous työn ja tuskan jälkeen hyväksyi entisen suunnitelman jatkokehittelyä varten.

Uuden puitesuunnitelman laadinnassa näyttää tasapuolisuus käsite täysin unohtuneen. Toimi(opisto)upseereiden tulevat tehtävät tehtävien vaatimusluokitukset ja virkarakenteen kehittäminen on jätetty lapsipuolen asemaan. Upseereille tarjottavat virkamuutokset saattavat muodostaa vakavan esteen toimikunnan työlle. Samoin suunnitelma sotilasarvojen erilaisuudesta upseereiden ja opistoupseereiden välillä on asia, joka tulee aiheuttamaan kitkaa toimikunnan työssä. Upseeri- ja toimiupseeriliittojen näkemykset ovat etäällä toisistaan ja tulevat todennäköisesti myös pysymään, mikäli ei ratkaisevia muutoksia näkökannoissa tapahdu.

Hyvää sydäntalven jatkoa,

Pentti Järvinen

TÄÄLLÄ PÄÄSIHTEERI

Hallituksella vipinää

Toimiupseeriliiton hallitus on vuoden 1988 aikana kokoontunut ennätyksellisesti; kokouksia on pidetty 19. Normaalivuosina kokoustiheys on kokous ja kuukausi.

Hallituksen kokoustiheyden on määrännyt lähinnä HEKE ja siihen liittynyt ylimääräinen liittokokous.

Loka-, marras- ja joulukuun aikana liiton hallitus on kokoontunut yhdeksän kertaa: 19.10., 1.11., 16.11., 22.11., 23.11., 29.11., kaksi kertaa 30.11. sekä 13.12.1988.

Kokouksien pääaiheina ovat olleet HEKE-asiat, vessit, ylimääräinen liittokokous, ILTY sekä jäsenyhdistysten aloitteet.

Hallituksen kokouksessa käsiteltiin 19.10. mm. seuraavia asioita:

- HEKE
- VTK:n asiat
- järjestelyvaraneuvottelut
- MTTL:n ja ToUL:n yhteistyösopimus
- soittajien tekijänoikeudet
- liiton tulo- ja menoarvio
- lakkopäivä
- verolait

Marraskuun 1. päivänä pidetyssä kokouksessa käsiteltiin mm.:

- HEKE
- ylimääräinen liittokokous
- tiedotuskierros
- järjestelyvaraneuvottelut
- Kaunispään tunturimaja
- liittovaltuustolle esitettävät asiat
- luottamusmiesasiat
- Hämeenlinnan Toimiupseerien aloite
- Rajavartiolaitoksen henkilöasiat

16.11.1988 pidetyn kokouksen asialistalla oli mm.:

- HEKE
- liittovaltuuston asiat
- ILTYn liittymissopimus
- vakauttamisvessi
- tiedotuskierroksen tulokset
- Hämeenlinnan Toimiupseerien aloite
- Varuskuntasoitokunnan henkilöstön työasu
- Kaunispään tunturimaja
- lakkoasiat
- ylimääräisen liittokokouksen kokouskutsu ja esityslista

Marraskuun 22. päivän kokouksen aiheita oli mm.:

- HEKE
- Ylämyllyn Toimiupseerien aloite
- urheiluasiat

Liittovaltuuston aikoihin pidetyssä kahdessa kokouksessa käsiteltiin

- esitys HEKEstä ylimääräiselle liittokokoukselle
- pakkosiirtotapauksessa asunnon myynnistä

Vuosi 1988 on tiennyt vipinää sekä hallitukselle että puhemiehistöille.

ALOITTEITA

tä ja ostosta johtuvat kulut

Liittokokouksen aikaan pidetyssä kahdessa hallituksen kokouksessa käsiteltiin ainoastaan liittokokoukselle tehtäviä esityksiä sekä yhteistyötä Upseeriliiton kanssa.

Joulukuun 13. päivän kokouksen käsiteltävänä oli mm.:

- HEKE
- ILTY:n kahdeksan jäsenyhdistyksen jäsenanomukset
- Lapin Rajatoimiupseerien aloite
- Oulun Toimiupseeriyhdistyksen aloite
- Kokkolän Toimiupseerien aloite
- Rauman Seudun Ampujien esitys

Oulun Toimiupseerien aloite

Liittovaltuuston kokouksen alkoihin oli esillä oululaisten aloite kurssilaisien (ay-toiminta) matkakustannusten korvaamisesta eräissä tapauksissa lentolipun mukaisesti. Aloitteen tekijät halusivat, että kurssilaisen ei tarvitsisi käyttää kohtuutonta määrää vapaa-ajastaan tai vuosilomastaan matkustamiseen osallistuessaan liiton järjestämille kursseille.

Vastaava käytäntö on voimassa VTK:n kurssitoiminnassa. Hallitus periaatteessa otti asiaan myönteisen kannan. Aloite varsinaisesti käsitellään kuitenkin vasta valmisteltaessa liiton talousarviota vuodelle 1990. Näin hallitus lupasi jo liittovaltuustossa, kun asiaa siltä tivattiin.

Hallitus periaatteessa otti asiaan myönteisen kannan. Aloite varsinaisesti käsitellään kuitenkin vasta valmisteltaessa liiton talousarviota vuodelle 1990. Näin hallitus lupasi jo liittovaltuustossa, kun asiaa siltä tivattiin.

Hallitus periaatteessa otti asiaan myönteisen kannan. Aloite varsinaisesti käsitellään kuitenkin vasta valmisteltaessa liiton talousarviota vuodelle 1990. Näin hallitus lupasi jo liittovaltuustossa, kun asiaa siltä tivattiin.

Hallitus periaatteessa otti asiaan myönteisen kannan. Aloite varsinaisesti käsitellään kuitenkin vasta valmisteltaessa liiton talousarviota vuodelle 1990. Näin hallitus lupasi jo liittovaltuustossa, kun asiaa siltä tivattiin.

ALOITTEITA

Ylämyllyn Toimiupseerien aloite

Ylämyllyn Toimiupseerit olivat tehneet liiton hallitukselle aloitteen siirtokustannusten korvaamisesta. Ylämyllyläiset pitivät perusteltuna sitä, että toimiupseerin siirron seurauksena tapahtuvan oman asunnon myynnistä ja uuden hankinnasta johtuvat välityspalkkiot ja leimavero tulee korvata työnantajan toimenpitein.

Aloitteessa puututaan varsin kiperään asiaan. Pakkosiirron kohteeksi joutunut toimiupseeri joutuu hyvin usein uudella paikkakunnalla hankimaan uuden omistusasunnon. Omakotitalon hankinnasta johtuvia leimaveroja pakkosiirretty joutuu pulittamaan omasta ja perheensä palkkapussista 6 %:n maksuilla jopa 50—60.000 markkaa. Tämän lisäksi tulevat maksettavaksi vanhan asunnon myynnistä johtuvat kulut, jotka myös kohoavat jopa kymmeneen tuhansiin markkoihin.

Ylämyllyn Toimiupseerit olivat esittäneet asian myös puolustusministerille, joka oli käynyt tutustumassa pakkosiirrettävien asioihin Ylämyllyn alueella.

Hallitus piti aloitteessa esitettyjä epäkohtia varsin räikeinä ja sellaisina kustannuserinä, jotka kohdistuvat puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen virkamiehiin hyvin usein. Nämä kustannukset on siirrettävä työnantajan maksettavaksi, oli hallituksen kanta.

Aloitteen tekijät korostavat sitä, että pakkosiir-

ALOITTEITA

rot ovat varsin yleisiä puolustusvoimissa ja rajavartiolaitoksessa. Henkilöstöä ei tulisi kuitenkaan asettaa muihin virkamiehiin nähden kohtuuttomaan asemaan, jota henkilöstö itsestään johtumattomat pakkosiirrot aiheuttavat. Tällaiset kustannuserät kuuluvat työnantajan maksettavaksi. Lisäksi siirroista aiheutuu toimiupseeriliitolaisille hyvin pieniä palkankorotuksia — usein siirto tapahtuu samalle vakanssille ilman ansiotason nousua.

Asia siirtyy VTK:n hoidettavaksi.

Hämeenlinnan Toimiupseerien aloite

Hämeenlinnan Toimiupseerit ovat lähettäneet liiton hallitukselle kaksi aloitetta.

Hämeenlinnalaiset kiinnittävät huomiota alle 10-vuotiaan lapsen äkilliseen sairastumiseen. Ongelmaksi on muodostunut lapsen hoitajan äkillinen sairastuminen. Lapsen hoitaminen tällaisessa tapauksessa vaikeutuu ja vaikeuttaa myös vanhempien työssäkäyntiä aivan oleellisesti.

Hallitus päätti, että aloite on hyvä ja asia on saatettava VTK:n tietoon ongelman poistamiseksi seuraavissa virkaehtosopimusneuvotteluissa.

Toisena aloitteena Hämeenlinnan Toimiupseerit esittävät PO II tai mestarikurssin käyneiden ylentämisestä luutnantiksi ja nimittämisestä toimiupseeri 2 luokan toimeen.

Hallitus oli tässäkin asiassa hämeenlinnalaisen kannalla ja totesi sa-

ALOITTEITA

malla, että pääesikunnan suunnitelmat tähtäävät aloitteen toteuttamiseen. PO II (vast) koulutus edellyttää ylentämistä luutnantiksi. Virkarakenteen on kuitenkin tehtävä oleellisia muutoksia jotta myös toimiupseeri 2 luokan palkkaus näille henkilöille tulisi. Tämä työ on tällä hetkellä hyvin ajankohtaista.

Helsingin Toimiupseerien aloite

Helsingin Toimiupseerit ovat huolestuneita soittajatoimiupseerien virkapukukuluista. Aloitteessa esitetään, että soittajatoimiupseerit saisivat kerran kahdessa vuodessa hankkia virkapuvun perushankintahintaan.

Hallitukselle osoitettavassa aloitteessa perustellaan asian tärkeyttä mm. sillä, että soittopalveluspaikat vaihtelevat äärimmäisyydestä toiseen: kuraisilta paraatikentiltä juhlahuoneistoihin ja konserttisalien parvasaloihin. Puvut nuhrautuvat nopeasti ja ulkoinen edustavuus kärsii.

Pitääkseen pukunsa siistinä ja ryhdikkäänä joutuvat toimiupseerit usein hankkimaan uuden virkapuvun malli 58. Tästä aiheutuu kohtuuttoman suuria kustannuksia, koska vain yksi virkapuku voidaan hankkia perushankintana. Epäkohdan poistamiseksi toivotaan hallitukselta toimenpiteitä.

Hallitus hyväksyi aloitteen. Asiasta tehdään esitys sekä pääesikunnalle että VTK:lle.

Lapin Rajatoimiupseerien aloite

Lapin miehet olivat huolissaan siitä, että toimiupseeri 6 luokan poistumisen seurauksena menetetään mahdollisuus jäädä eläkkeelle 20 palveluvuoden perusteella.

Aloitteen tekijät pitivät perusteltuna etuuden säilyttämistä alimassa opistoupseerin virassa palvelevalla henkilöllä, kuten se nykyisinkin on.

Hallitus joutui kuitenkin aloitteen hylkäämään sillä toteamuksella, että ylimenokauden järjestelyissä nykyisen eläkeetuuden säilyttäminen tuottaisi varsin suuria ongelmia. Perustettavaan aliluutnantin virkaan tul-taneen sijoittamaan ny-

kyiset ylikersantit ja väe-pelit. Nykyisellään pu-heena olevan eläke-etuuden käyttäviä henkilöitä on vain muutama. Esitetty muutos aiheuttaisi varsin oleellisen muutoksen eläke-etuuksiin; joukko kasvaisi varsin huomatta-vasti.

Hylätessään aloitteen hallitus totesi, että liiton tavoite eläkeasioissa on saada liiton kaikki jäse-net sotilaseläkeoikeuden pariin. Sotilaseläkke-

seen oikeuttavien 25 pal-velusvuoden alentami-nen ei ole hallituksen mielestä realistista. Käy-tännössä 20 palvelusvuoden säännöksellä on merkitystä vain upseeri-liittolaisille kapteeneille, joilla on valinnan mah-dollisuus säilynyt. Valin-taoikeus on säilynyt siitä-kin huolimatta, että on majurin arvo ja lähes ma-jurin palkka?

Tarkentava virkaehtosopimus 1.12.1988

Joulukuun 19. päivänä saavutettiin neuvottelu-tulos virkamiespalkkoihin tulevasta ansiokehi-tystakuusta sekä ns. Niitamorahojen jaosta. Nii-tamoraheilla tarkoitetaan varallisuuserää, jolla on tarkoitus hinata valtion palkka-asteikon ylä-pää lähemmäksi yksityissektorin palkkoja. Ja aika runsaastihan sinne rahaa meni.

Ansiokehitystakuu

Viime keväänä sovitun ratkaisun perusteella virkamiespalkkoja korote-taan 1.12.1988 lukien 72 mk +0,7 % vähintään kuitenkin 1,9 %. Tällai-nen yhdistelmä linja tuo toimiupseeriliittolaisiin ti-lipusseihin runsaan sata-markkaa. Palkkataulukot ovat ohessa.

Takautuvasti uudet palkat tulevat maksuun viimeistään helmikuussa 1989.

Niitamo-rahast

Ansioasotoimikuntaa (ATO) johtanut Niitamo

on saanut työnsä katet-ta, tai ainakin rahaa sen työn perusteella uppoaa valtion ylimpiin palkka-luokkiin. Ratkaisu oli STTK-J:lle ja Akavalle so-piva, VL ja VTY eivät sitä hyväksyneet. Sopimus on kuitenkin syntynyt ja maksut tulevat voimaan 1.12.1988. Takautuvien osalta viimeistään helmi-kuun -89 palkanmaksun yhteydessä. Oheisiin palkkaustaulukoihin sisältyvät sekä ansiokehi-tysrahat että nämä Niita-morahast.

Toimiupseeriliittolaisil-le nämä ATO-rahast koh-dentuvat heikosti. Koro-tuksia on tulossa ainoas-taan palkkaluokissa A 18 ja sen yläpuolella olevil-le henkilöille.

Ensimmäiset tarkentavat virkaehtosopimukset ovat syntyneet uusi-tun pääsopimuksen mukaisessa neuvottelujärjestelmässä. Puolus-tusvoimien puolella kuoppien osalta neuvottelutulos toteutui sellai-senaan. Rajavartiolaitoksessa se lakonuhalla sotilasteknikoiden ryh-mässä kymmenkertaistui. Kuvassa puolustusministeriössä tapahtuneessa neuvottelussa työn-antajaa edustaneet majuri Olli Nuoramo, hallitusneuvos Kauko Nuu-timäki ja vanhempi hallitussihteeri Raimo Ahola.

ATO-korotuksen "viilu" on seuraavan muotoinen:

Palkkaluokka	A 18	korotus on	0,2 %
"	A 19	"	0,3 %
"	A 20	"	0,4 %
"	A 21—22	"	1,0 %
"	A 23	"	1,5 %
"	A 24	"	2,0 %
"	A 25	"	2,5 %
"	A 26	"	3,5 %
"	A 27	"	4,5 %
"	A 28—36	"	5,0 %

Rajan toimiupseeri 1-luokka

Lokakuun alusta voi-maan tullessiin kuoppa-korotuksiin on rajavarti-olaitoksen toimiupseeri 1 luokan osalta saatu ai-kaan korjaus. Lokakuun alusta alkaen ovat kaikki rajavartiolaitoksen toi-miupseeri 1 luokan virat samassa palkkaluokas-sa VTML:n korjauspää-tös koski viittä virkaa.

Myöhästyneet kuoppakorotukset

Jäsenistöltä on tullut var-sin runsaasti kyselyjä 1.10.1988 voimaan tullei-den kuoppakorotusten viivästyntisestä. Alkuaan nämä piti maksaa joulu-kuun palkanmaksun yhe-tydessä. Toisin kävi. Joulukuun 2. päivänä al-lekirjoitetun tarkentavas-sa virkaehtosopimukses-sa on sovittu, että uudet palkat, ml. takautuvat ko-rotukset, maksetaan tam-mikuussa -89.

Liekö järjestöjohtajien leppuutta vai työnantajan oveluutta, niin 19.12. on sovittu, että sekä 1.10. et-tä 1.12. sovitut korotukset maksetaan viimeistään helmikuussa 1989.

Onhan se tietysti hyvä, että palkankorotukset maksetaan puolivuotta myöhässä. Säästetty tuota rahaa maksamattomien rahaa maksamattomien joululahjojen hoitami-seen. Onneksi tuo mei-dän pukkikin oli varsin vähälahjainen.

Koskahan nuo järjes-töjohtajat oppivat sopi-maan myös viivästyssa-koista? Esim. 16 % olisi yleisesti hyväksyttävissä oleva taso. Taitaa olla tä-mä valtiotyhtiö sellainen,

jolla on otsaa maksaa palkat muulloinkin kuin palkkapäivänä. Vai onko kyse siitä, että yksityisel-lä sektorilla ovat tiukem-mat järjestöpomot, jotka tietävät milloin on palk-kapäivä?

Eläkepalkka

Kuoppakorotusten mak-sun viivästyntisestä on seurauksena monenlais-ta harmia. Näistä yksi on kuoppien merkitys eläke-palkkaan. Tätä kirjoitet-taessa näyttää siltä, että

a) Rajavartiolaitos

Takautuvat kuopat (pl. vii-si toimiupseeri 1 luokan virkaa) on maksettu 30.12. 1988. Tästä seuraa, että ne ovat vuoden 1988 tu-loa, kuten pitääkin olla.

Asteikkokorotukset 1.12.1988 lukien tulevat maksuun tammi—helmi-kuussa.

Näin ollen ne ovat vuo-den 1989 tuloa.

b) Puolustusvoimat

Takautuvat kuopat tulevat maksuun tammikuussa 1989. Mikäli henkilö jää eläkkeelle 1.2.1989, laske-taan hänelle automaatti-sesti sekä kuopat että 1.12.1988 tullut asteikko-korotus vuoden 1988 tu-loksi. Tämä siis koskee kaikkia 1.2.1989 eläkkeel-le jääviä.

c) Myöhemmät eläkkeelle lähdöt

Valtiokonttorin edustajan kanssa on keskusteltu ratkaisumalli, jolla eläke-palkat voidaan pitää oi-keina. Tämä tarkoittaa si-tä, että ajalta 1.10.—31.12. 1988 tapahtuvat takautu-vat kuoppakorotukset voidaan laskea vuoden 1988 tuloksi, eli vuoden 1988 eläkepohjiin.

Mikäli 1.2.1989 jälkeen eläkkeelle siirtyvä henki-lö haluaa näin meneteltä-

vän, on hänen tehtävä tästä merkintä Valtio-konttorille toimitettavaan eläkeanomukseen. Ano-mukseen on tehtävä sel-vä kirjaus siitä, että ha-luaa vuonna 1989 mak-suun tulleet kuoppakor-otukset ajalta 1.10.—31.12. 1988 kirjattavaksi vuoden 1988 tuloksi.

Työaika-työryhmät

Tarkentavan virkaehtoso-pimuksen pöytäkirjalla on 19.12.1988 sovittu ai-kaiksemmin (16.5.1988) asetetun työryhmän teh-täväksiannon muutok-sesta sekä myös uuden työaika-työryhmän perus-tamisesta. Toivottavasti näillä kummallakin työai-katyöryhmällä on merki-tystä puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen vir-kamiesten osalta.

Viime keväänä perus-tetun puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen työ-aikatyöryhmän tehtäväk-sianto on tarkistettu seu-raavaksi: Asetetaan työ-ryhmä, jonka tehtävänä on 31.12.1989 mennessä selvittää puolustusvoi-mien ja rajavartiolaitok-sen työaikasopimusten muutostarpeita tavoitteena sopimusten yksinker-taistaminen.

Uuden perustettavan työryhmän tehtävänä on selvittää ja tehdä ehdo-tus 15.2.1989 mennessä, mitkä hallinnonala- ja vi-rastokohtaiset työaikaky-symykset voidaan sopia hallinnonala- tai virasto-kohtaisilla tarkentavilla virkaehtosopimuksilla.

Irtisanomisajat muuttuneet

Joulukuun 19. päivänä tehdyssä virkaehtosopi-muksessa on sovittu muutos virkamiesten irti-sanomisaikaan: Vakinaisen virkamiehen irtisa-

noutuessa noudatetaan yhden kuukauden irtisa-nomisaikaa. Jos palve-lussuhde valtioon on jat-kunut yli kymmenen vuotta, noudatetaan kui-tenkin kahden kuukau-den irtisanomisaikaa.

Järjestelyvarat kymmenkertaistuvat

Virastotasolla tapahtu-neet tarkentavat virkaeh-tosopimukset neuvotel-tiin kuntoon 25.10.1988, kuten on aikaisemmin tiedotettu ja kirjoitettu.

Rajavartiolaitoksen ko-nemestarit eivät tähän tyytyneet. He uhkasivat työnantajaa työtaistelulla 1.12.1988 alkaen. Lakko-uhan edessä valtakun-nan sovittelijan luona STTK-J:n neuvottelijat saivat sopimukseen raja-vartiolaitoksen sotilas-tekniikoiden osalta varsin merkittävän muutoksen: potti paisui 0,5 %:sta vii-teen prosenttiin.

Aikaisemmin oli sovit-tu, että 0,5 %:n järjeste-lyvaralla rahoitetaan kuoppakorotukset kah-delle sotilasylieteknikolle A 17:sta A 18:aan sekä yhdelle sotilasylieteknikol-le A 18:sta A 19:ään.

Lakon uhan edessä ta-pahtuneessa neuvotte-lussa sovittiin, että — 14 sotilasteknikko A 15 kahdeksan siirtyy A 16:een, — 11 sotilasteknikko A 14 kaikki siirtyvät A 15:een, — 4 sotilasteknikko A 12 kaikki siirtyvät A 13:een ja — 3 sotilasteknikko A 11 kaikki siirtyvät A 13:een.

Asiasta kiinnostuneet voivat tehdä muutoksen Toimiupseerikalenterin sivulle 147.

PALKKATAULUKOT

1.12.1988

A-palkkausluokkien peruspalkat
kuukaudessa, mk

Palkkaus- luokka	
A 1	4 249
A 2	4 320
A 3	4 402
A 4	4 484
A 5	4 570
A 7	4 676
A 8	4 783
A 9	4 889
A10	4 987
A11	5 105
A12	5 236
A13	5 365
A14	5 530
A15	5 717
A16	5 964
A17	6 261
A18	6 623
A19	7 014
A20	7 418
A21	7 950
A22	8 842
A23	9 304
A24	9 934
A25	10 680
A26	11 648
A27	12 796
A28	14 044
A29	15 390
A30	16 865
A31	18 558
A32	20 412
A33	22 455
A34	24 700
A35	27 169
A36	29 848

A-palkkausluokkien peruspalkan, kalliipaikanlisän
sekä ikälisien yhteismäärä kuukaudessa, mk

Palkkaus- luokka	I Kalleusryhmä						
	Ikälisien lkm	0	1	2	3	4	5
A 1	4 631	4 863	5 106	5 361	5 602	5 798	5 914
A 2	4 709	4 944	5 191	5 451	5 696	5 895	6 013
A 3	4 798	5 038	5 290	5 554	5 804	6 007	6 127
A 4	4 888	5 132	5 389	5 658	5 913	6 120	6 242
A 5	4 981	5 230	5 491	5 766	6 025	6 236	6 361
A 7	5 097	5 352	5 620	5 901	6 167	6 383	6 511
A 8	5 213	5 474	5 748	6 035	6 307	6 528	6 659
A 9	5 329	5 595	5 875	6 169	6 447	6 673	6 806
A10	5 436	5 708	5 993	6 293	6 576	6 806	6 942
A11	5 564	5 842	6 134	6 441	6 731	6 967	7 106
A12	5 707	5 992	6 292	6 607	6 904	7 146	7 289
A13	5 848	6 140	6 447	6 769	7 074	7 322	7 468
A14	6 028	6 329	6 645	6 977	7 291	7 546	7 697
A15	6 232	6 544	6 871	7 215	7 540	7 804	7 960
A16	6 501	6 826	7 167	7 525	7 864	8 139	8 302
A17	6 824	7 165	7 523	7 899	8 254	8 543	8 714
A18	7 219	7 580	7 959	8 357	8 733	9 039	9 220
A19	7 645	8 027	8 428	8 849	9 247	9 571	9 762
A20	8 086	8 490	8 914	9 360	9 781	10 123	10 325
A21	8 665	9 098	9 553	10 031	10 482	10 849	11 066
A22	9 638	10 120	10 626	11 157	11 659	12 067	12 308
A23	10 141	10 648	11 180	11 739	12 267	12 696	12 950
A24	10 828	11 369	11 937	12 534	13 098	13 556	13 827
A25	11 641	12 223	12 834	13 476	14 082	14 575	14 866
A26	12 696	13 331	13 998	14 698	15 359	15 897	16 215
A27	13 948	14 645	15 377	16 146	16 873	17 464	17 813
A28	15 308	16 073	16 877	17 721	18 518	19 166	19 549
A29	16 775	17 614	18 495	19 420	20 294	21 004	21 424
A30	18 383	19 302	20 267	21 280	22 238	23 016	23 476
A31	20 228	21 239	22 301	23 416	24 470	25 326	25 833
A32	22 249	23 361	24 529	25 755	26 914	27 856	28 413
A33	24 476	25 700	26 985	28 334	29 609	30 645	31 258
A34	26 923	28 269	29 682	31 166	32 568	33 708	34 382
A35	29 614	31 095	32 650	34 282	35 825	37 079	37 821
A36	32 534	34 161	35 869	37 662	39 357	40 734	41 549

Palkkaus-
luokka

II Kalleusryhmä

Palkkaus- luokka	II Kalleusryhmä						
	Ikälisien lkm	0	1	2	3	4	5
A 1	4 504	4 729	4 965	5 213	5 448	5 639	5 752
A 2	4 579	4 808	5 048	5 300	5 538	5 732	5 847
A 3	4 666	4 899	5 144	5 401	5 644	5 842	5 959
A 4	4 753	4 991	5 241	5 503	5 751	5 952	6 071
A 5	4 844	5 086	5 340	5 607	5 859	6 064	6 185
A 7	4 957	5 205	5 465	5 738	5 996	6 206	6 330
A 8	5 070	5 323	5 589	5 868	6 132	6 347	6 474
A 9	5 182	5 441	5 713	5 999	6 269	6 488	6 618
A10	5 286	5 550	5 827	6 118	6 393	6 617	6 749
A11	5 411	5 682	5 966	6 264	6 546	6 775	6 910
A12	5 550	5 827	6 118	6 424	6 713	6 948	7 087
A13	5 687	5 971	6 270	6 583	6 879	7 120	7 262
A14	5 862	6 155	6 463	6 786	7 091	7 339	7 486
A15	6 060	6 363	6 681	7 015	7 331	7 588	7 740
A16	6 322	6 638	6 970	7 318	7 647	7 915	8 073
A17	6 637	6 969	7 317	7 683	8 029	8 310	8 476
A18	7 020	7 371	7 740	8 127	8 493	8 790	8 966
A19	7 435	7 807	8 197	8 607	8 994	9 309	9 495
A20	7 863	8 256	8 669	9 102	9 512	9 845	10 042
A21	8 427	8 848	9 290	9 754	10 193	10 550	10 761
A22	9 373	9 842	10 334	10 851	11 339	11 736	11 971
A23	9 862	10 355	10 873	11 417	11 931	12 349	12 596
A24	10 530	11 056	11 609	12 189	12 737	13 183	13 447
A25	11 321	11 887	12 481	13 105	13 695	14 174	14 457
A26	12 347	12 964	13 612	14 293	14 936	15 459	15 768
A27	13 564	14 242	14 954	15 702	16 409	16 983	17 323
A28	14 887	15 631	16 413	17 234	18 010	18 640	19 013
A29	16 313	17 129	17 985	18 884	19 734	20 425	20 833
A30	17 877	18 771	19 710	20 695	21 626	22 383	22 831
A31	19 671	20 655	21 688	22 772	23 797	24 630	25 123
A32	21 637	22 719	23 855	25 048	26 175	27 091	27 633
A33	23 802	24 992	26 242	27 554	28 794	29 802	30 398
A34	26 182	27 491	28 866	30 309	31 673	32 782	33 438
A35	28 799	30 239	31 751	33 339	34 839	36 058	36 779
A36	31 639	33 221	34 882	36 626	38 274	39 614	40 406

Lakko- koulutus

Jäsenyhdistysten lakko-
pääliköille järjestettiin
marraskuun lopussa kou-
lutuspäivä. Tilaisuudessa
kerrattiin työtaistelun to-
teuttamisessa esille otet-
tavat asiat. Kertaamiseen
olikin aihetta varsin run-
saasti, siksi vähäistä on
ollut toimiupseeriliitto-
laisten lakkoilu.

Lakkopääliköt pitivät
koulutusta tarpeellisenä.
Ihmetystä herätti se, että

vuoden 1989 koulutus-
suunnitelmissa ei ole
vastaavaan koulutukseen
varattu markkaakaan.
Hallitus joutunee kevään
-89 valtuustolle esittä-
mään rahaa lakkokoulu-
tukseen sekä erilliseen
harjoitukseen. Sopimuk-
set umpeutuvat vuoden
1990 alkupuolella. Liitto-
kokouksen antamat vel-
voitteet ovat sitä luokkaa,
että ne eivät ole toteutet-
tavissa normaaleilla neu-
votteluilla.

Valmius tulee olla kun-
nossa ja rattaat rasvatut,
oli lakkopääliköiden yh-
teinen näkemys.

Kuvassa Kauko Urpelainen sel-
vittää hämeenlinnalaisten työ-
taisteluorganisaatiota ja sen toi-
mivuutta.

TOIMIUPSEERIKALENTERI

Vuoden 1989 Toimiupseerikalenterissa on ikälisien
kohdalla todettu painovirhepoholainen.

Oikeat ikälisävuodet ja -prosentit ovat seuraavat:

1. ikälisä	3 vuotta	5 %
2. "	5 "	5 %
3. "	8 "	5 %
4. "	11 "	4,5 %
5. "	15 "	3,5 %
6. "	18 "	2,5 %

Korjaus pyydetään tekemään kalenterin sivulle 150.
Myös palkkataulukot ovat jo uusiutuneet.

ESKO HUTTUSEN kotipuhelinnumero oli väärä, minkä
häälle soittaa yrittäneet ovatkin huomanneet.
Oikea on 9693-21122

Yhteistyö Upseeriliiton kanssa

Hallitus totesi Upseeriliit-
on käynnistäneen varsin
rajan ja epäasiallisen leh-
distökampanjan, jossa
puolustusvoimain kom-
mentajan suunnitelmien
henkilöstöjärjestelmän
kehittämiseksi ovat saa-
neet murskaavan tuomi-
on. Myös Toimiupseeriliit-
on tavoitteet ovat tulleet
Upseeriliiton taholta tyy-
mätyksi ja varsin perus-
teettomiksi.

Hallitus totesi myös

Upseeriliiton jäsenkyse-
lyn. Kyselyn vastauksia
on käytetty varsin härskil-
lä tavalla kenraali Valtas-
ta vastaan.

Hallitus päätti, että ny-
kyinenkään varsin vähäi-
nen yhteistyö Upseeriliit-
ton kanssa ei ole edellä
olevien toimenpiteiden
johdosta enää perustel-
tua.

Myös VTML:ssa puo-
lustusvoimien ja rajavarti-
olaitoksen työaikatyö-
ryhmissä toimivat liiton
edustajat saivat uudet
ohjeet työaikatavoitteiksi.

Hallitus ei pitänyt mi-
tenkään mahdollisena si-
tä, että johtamisesta ja
varuillaanolosta korkeille
upseereille maksettaisiin
samanlaisia korvauksia
kuin mitä maksetaan toi-
miupseereille sota- ja lei-
riharjoituksissa ja muis-
sa erityisolosuhteissa teh-
tävästä työstä.

Upseeriliitto näemmä
haluaisi vain kermat ka-
kun päältä: johtaville vir-
kamiehille pitäisi maksaa
työaikalain mukaiset yli-
työkorvaukset, ylitoita te-
kemättä, verhoiltuna eri-
tyisen lisän muotoon.

Pitkillä työajoilla ja työ-
vuosilla ansaittuja mark-
koja ei ole sosialisoi-
tussa upseereille, oli hal-
lituksen tahto.

Paikallistason yhteis-
työstä hallitus ei antanut
varsinaista ohjetta. Yllä-
olevan henki lienee selvä.
Upseeriliitto on asiasta
osastojaan informoinut.

OFFICERARNAS RIKSFÖRBUND

Veljesjärjestömme Ruot-
sissa on pitänyt kokous-
taan joulukuun puolivä-
lissä. Lähettämässään
kirjeessä he antavat kai-
ken tukensa Toimiupsee-
riliiton pyrkimyksille uu-
den päällystöjärjestel-
män luomisessa.

Hienoa. Kiitos.

Toimiupseeriliiton ja Ilmapuolustuksen Lentotekniset ILTY:n kanssa tehty liittymissopimus allekirjoitettiin joulukuussa. Kuvassa vasemmalla ILTY:n puheenjohtaja Arvo Kiiskinen, ToUL:n puheenjohtaja Pentti Järvinen ja pääsihteeri Armo Korvela sekä ILTY:n varapuheenjohtaja Esko Huttunen.

Uudet jäsenyhdistykset

Ilty:n kanssa tehdyn liittymissopimuksen ja sen pohjalta tehtyjen jäsenanomusten perusteella hallitus hyväksyi Toimiupseeriliiton jäsenyyteen 1.1.1989 alkaen seuraavat Ilmapuolustuksen Lentotekniset ILTY ry:n jäsenosastot:

Hallin osasto 55 jäsentä.
Kauhavan osasto 63 jäs.
Lapin osasto 71 jäs.
Luonetjärven osasto 27 jäs.

Rajan osasto 29 jäs.
Rissalan osasto 65 jäs.
Tampereen osasto 73 jäs.
Utin osasto 48 jäs.

Uusia toimiupseeriliittolaisia on yhteensä 431 henkilöä. Tervetuloa tehokkaaseen ay-toimintaan.

Kaunispään tunturimaja

Joulukuussa on allekirjoitettu Kaunispään tun-

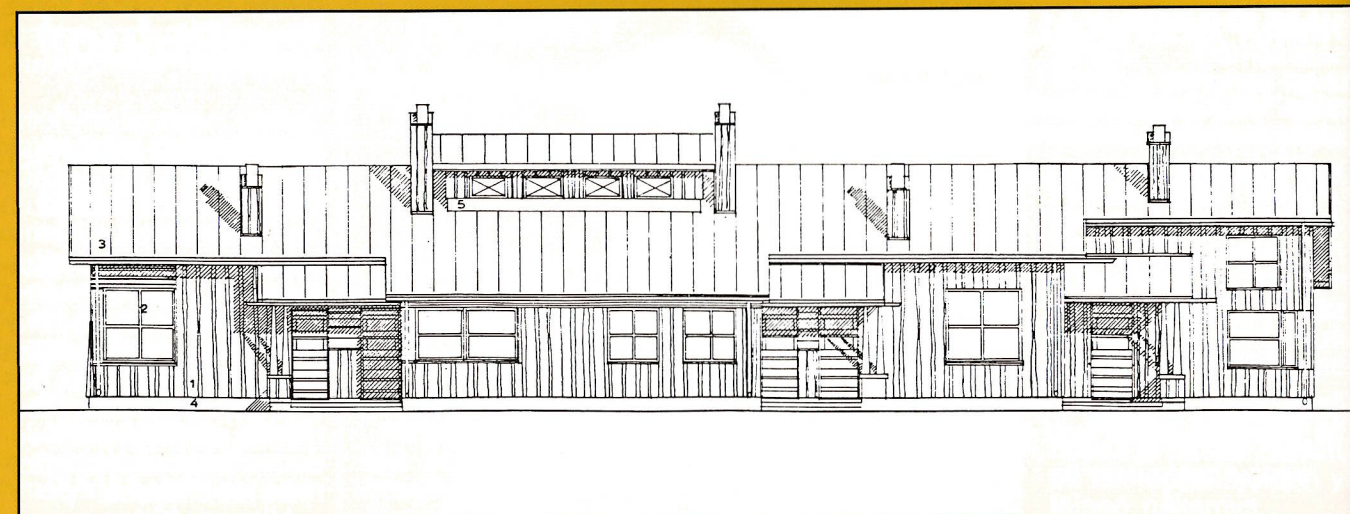
turimajan urakkasopimukset. Urakoitsijana toimii sodankyläläinen **Olavi Räisänen**. Sähkötyöt hoitaa ivalolainen **Ylä-Lapin Sähkö**.

Työt Kaunispään etelärinteellä alkavat toukokuussa. Valmiina viiden yksión rivitalon tulee olla marraskuun puolivälissä tänä vuonna.

Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti **Ilpo Väisänen**, jolla on toimisto Oulussa. Loppuvuodesta

on mahdollisuus nähdä ja kokea hänen suunnitelmiansa toimivuus hyvin varustetussa talossa.

Liiton hallitus tulee aikanaan määrittelemään vuokrausehdot ja varausjärjestelmän. Tarkoituksena on, että yksión vuokraaminen tapahtuu jäsenistölle sopivalla hinnalla.

Upseeriliiton jäsenkysely

VASTAUSLOMAKE JÄSENKYSELYYN 27.9.1988

Koska Upseeriliiton jäsenkysely on aiheuttanut erittäin paljon kirjoittelua sekä valtakunnallisissa että alueellisissa lehdissä, lienee paikallaan julkaista Upseeriliiton varsin taitava jäsenkyselylomake. Ihmetellä täytyy, että miksei Upseeriliitto ole itse kysymyksiään julkistanut, vaikka niin lehdessään lupaili. Syynä varmaankin on palstatilan puute?

Kyselyn julkistaminen on siksikin paikallaan, että myös Toimiupseeriliitolla on tästä opittavaa. Kyselyn tulosten julkistaminen on aikaansaanut sen, että pääesikunta on kontallaan ja toteuttaa parhaillaan Upseeriliiton esittämiä vaateita. Tämä aivan erityisesti korostuu puolustusvoimain komentajan kirjeessä puolustusministerille. Syytöksethän kohdistuivat varsin härskesti juuri puolustusvoimain komentajaan.

Olisi varmaan paikallaan, että myös Toimiupseeriliitto toteuttaisi jäsenkyselyn. Kyselylomakekin voisi olla lähes sama. Uskon kuitenkin, että toimiupseeriliittolaisten vastausprosentti tiettyyn kysymykseen ei jäisi 99,5 %:iin, vaan olisi täysi 100. Katsotaan nyt mitä hallinto tuumaa.

Epäileviä tuomaita var-ten oli kyselylomakkeen mukana myös Upseeriliiton puheenjohtajan paimenkirje. Jotain siitä on kuitenkin jäänyt puuttumaan, sillä jäsenkunnasta oli 0,5 % epäroivällä kannalla. Kenraalikuntaakin on silti yli prosentin verran?

1. Peruskysymys (rasti ruutuun)
Pääesikunnan muistion "Puolustusvoimien sotilasarvojärjestelmän kehittäminen" osalta esitän mielipiteenäni, että Upseeriliiton lausunnossa

1. PE:n muistion esitys voidaan hyväksyä sellaisenaan	
2. PE:n muistion esitys on korjattava puheenjohtajan kirjeessä esitetyn Upseeriliiton mallin mukaan	
3. Ei voida hyväksyä muistion mallia eikä esitettyä Upseeriliiton mallia	

2. Tarkentavat kysymykset (rasti ruutuun)

	Kyllä	Ei
1. Onko tarpeellista, että upseeri ja opistoupseeri voidaan erottaa toisistaan arvon ja arvomerkkien perusteella		
2. Onko esitys 4400 toimiupseerin ylentämiseksi upseeriksi ennen 1.7.1991 oikea toimenpide		
3. Laskeeko upseerin arvostus jyrkästi, jos muistion esitykset toteutetaan		
4. Horjuttaako muistion toteuttaminen muuttumattomana vakavasti luottamustasi puolustusvoimien johtoon		

Upseeriuden velvoitteet

Viime vuoden loppupuolella on Upseeriliitto lähettänyt joukko-osastojen komentajille ja vastaaville päälliköille kirjeen, jossa neuvotaan millainen on upseeri ja mitä upseerius velvoittaa.

Toimiupseeriliiton jäsen-tenkin on syytä tämä tietää ja aivan erityisesti ymmärtää: henkilöstöjärjestelmän

kehittämisessä ei pidä ta-voitella sellaista mikä on pyhää ja komppanian kura-portaassa työskenteleville sopimatonta.

Upseeriliiton mukaan upseerius sisältää kaiken seuraavan:

- Perinteinen, kutsu-musperäinen upseer-in ammatti
- Sotilasalan korkein koulutus on upseeri-koulutus
- Sotilasalan korkein ammattitaito
- Upseerin kunniantun-

to ja etiikka sisältävät myös hengen paloa, tunteen hehkua ja aatteen intoa

- Upseerin aatteelli-suus, palava into ja motivaatio työhönsä
- Upseerin ammatin selkeä määriteltävyys sotilashierarkiassa
- Edellä olevien teesien jäl-omine tehtävineen, virkoineen, upseeriar-voineen ja tunnus-merkkeineen.

Ei kai vain noita fanaatik-koja löydy muualtakin kuin Välimeren ympäristöstä?

Hyvinhän tuohon hengen paloon sopii uhkailut puolustusvoimain komentajaa kohtaan kuin myös ulkopo-liitiikan alueelle ulottuva uh-kailu YK-tehtävien saarros-ta. Vai onko tunteen hehku ollut niin kova, että järjen valo on sammunut?

Edellä olevien teesien jäl-keen ei pidä hämmästellä miksi pääesikunnan esitys henkilöstöjärjestelmän ke-hittämisestä on niin surkea kuin se on.

Henkilöstöresurssien kehittämisessä on punnittava ja määriteltävä sekä yksilölliset että joukkojen tarpeet. Sovitettava ne tarkoituksenmukaiseksi yhdistelmäksi. Tunnettava suomalaisten miesten mahdollisuudet eli potentiaalit. Tiedettävä mitä opetusmenetelmiä näissä yhteyksissä voidaan käyttää.

Reserviläisasioiden hoidossa pelkkä valvontatieto ei yleensä riitä. Tarvitaan myös asenteellisia valmiuksia. Niitä voi pääkouluttaja ja kouluttaja pohjustaa ja vahvistaa käytännön harjoituksilla. Koulutuksessa harjoittelaan motivointia johtamistyön yhteydessä. Lisäksi harjoitustyönä laaditaan ryhmän, joukkueen tai komppanian johtamisongelma. Vasta harjoittelu muuntaa strategisen johtamisidean käytännössä toimiviksi rutineiksi.

Toimiupseerin kouluttajatehtävät monipuolistuvat. Samalla hänen mahdollisuutensa vaikuttaa oman koulutusyksikönsä kehittämiseen lisääntyvät. Toisaalta tämä vaatii täsmällisiä uusia tietoja ja asenteellisia valmiuksia.

Miten aika riittää

Saadaksemme riittävästi aikaa harjoituksille on meidän a) osattava käyttää kertaustaikana reserviläisten kaikki voimat opimiseen b) vältettävä kaiken ajan tuhlaamista c) huolehdittava siitä, että koulutettavilla on aina työtä ja d) että koulutettavien työrauha säilyy.

Reserviläinen haluaa tarpeitaan vastaavaa koulutusta. Sen vuoksi järjestämme opittavat asiat tehtäviksi. Lisäksi käytämme paljon tietokonepohjaisia ohjelmia, videotaltiointeja ja työkirjaa tai vastaavaa.

Harjoitus ripeästi alkuun

Toisinaan tarkkailija painee merkille, että suuri osa harjoitusta menee valmisteluihin ja selityksiin ja tällä tavalla kuluu huomattavasti aikaa siltä tehtävältä, jota harjoituksen nimi ilmaisee.

Harjoituksen onnistuminen riippuu suuresti siitä, miten se saadaan alkamaan. Sen vuoksi on kouluttajalle tärkeää, että hän saa harjoituksen alkamaan ripeästi. Paras tapa on totuttaa reserviläiset aivan harjoituksen alusta lähtien täsmällisyyteen ja tehokkuuteen, jota kaikki yksikön kouluttajat noudattavat. Luontevat perusteet reserviläisjohtajien tehokkuuden lisäämiselle löytyvät harjoitustavoitteista eikä mitään laahustunelmaa pääse syntymään. Tapa ei ole kuitenkaan vielä saavuttanut riittävän laajaa kannatusta.

Niin vanha tapa kuin kyseleminen onkin, käytämme sitä nykyisessä reserviläisopetuksessa mahdollisimman vähän. Siirtyessään kysymyksiä käyttävästä menetelmästä sellaiseen menetelmään, että pienryhmän jäsen (esim. 3-jäseninen ryhmä) esittää yhtäjaksoisesti, voi kouluttaja alussa kohdata jonkin verran ongelmia. Reserviläiset ovat tottuneet suoriin kysymyksiin. Jos menetelmää käytetään harjoituksen alkuasteilta saakka, sujuu se itsestään ja reserviläiset osallistuvat innokkaasti ja keskenään kilpaillen tällaisen harjoituksen menoon. Näin koulutettavat harjoitetaan mm. täydentämään ja korjaamaan toistensa esityksiä. Jos heidän tehtäväkseen jää vain kuunteleminen, lakkaavat he pian siitäkin. Reserviläinen ei jaksa seurata, jos hän ei saa olla aktiivisesti mukana.

Sitä paitsi, jos kouluttaja itse korjaa virheet, merkitsee se jotenkin samaa, kuin että niitä ei korjatakaan. Reserviläiset eivät asennoidu kuuntelemaan ja painamaan mieleensä.

Yhteis-koulutuksella tuloksiin

Perinteisen kertausharjoituksen puutteena on se, että kouluttajat eivät näe miten reserviläisemiehet tositilanteessa toimivat alaisten kanssa, millaista esimerkkiä he näyttävät taistelutilanteessa, joka kuvastaa esimesten suhtautumisen vaikeissa tilanteissa. Nykyaikaisen koulutuksen keinoin parempaan kriisitoimintaan päästään varmasti sillä, että avainhenkilöt (upseerit ja soveltuvien osin aliupseerit) osallistuvat koulutukseen ennen varsinaisia joukkoja. Harjoituksen jälkeen olisi myös pidettävä samalle johtajaryhmälle kritiikkipalaveri, jälkiseuranta kouluttajien johdolla. Kautta aikojen on selvitetty ja tutkittu kertausharjoitusten tuloksellisuutta tai tuloksettomuutta. Harjoituksissa toimineilla reserviläisjohtajilla on usein sellainen tunne, että seurantatieto ei kulje ja koulutus ei ole kunnossa. Kertausharjoitusta seuranneen taisteluharjoituksen heikoin lenkki on monesti joku henkilö tai ryhmä henkilöitä, joita ei ole huomattu ottaa mukaan koulutukseen.

Kertausharjoituskoulutuksen uusien muotojen kokeilu vaatisi enemmän huomiota uutta ajattelua ja rohkeutta. Reserviläisten täydennyskoulutusta ei hoideta luento — opetuskalvo -tekniikalla. Siitä huolimatta hyvä opetusluento on aina hyvä menetelmä. Opetuksella pitää olla positiivinen suunta. Esim. ryhmätyö-

harjoituksissa ei anneta koulutettaville muistiin-painettavaksi vaikeuksia, vaan oikeat koulutustekniikat ja -muodot.

Kouluttajan itsensä kehittämiselle asetetaan nyt suuria vaatimuksia. Toimiupseeri on kehittäjä ja kasvattaja, jonka täytyy entistä enemmän olla ajatusten ja asenteiden ohjaaja.

Monipuolisuutta tarvitaan

Opetusmenetelmien valinta määräytyy opettavan sisällön mukaan. Reserviläisjohtajien johtamiskoulutuksessa konkreettisuus, käytännölläheisyys ja joustavuus ovat avainasioita.

Reserviläisten opettaminen edellyttää eri menetelmiä kuin varusmiesten. Asioista on viljalti tutkittua tietoa ja koettua käytäntöä. Mutta olisiko tässäkin asiassa vain tarve tarttua määrätietoisesti koulutustoimeen.

Mielestäni onnistunut koulutustapahtuma oli loppuvuodesta IUud-SpE:n ja allekirjoittaneen yhdessä toteuttama johtamistaidollinen kh-luento. Johdantoluento, ryhmätöitä, monivalintatehtäviä ja rakentavaa keskustelua. Näin asioita saadaan eteenpäin. Palautte oli jatkoon rohkaiseva, joten menetelmä on jo näyttänyt voimansa. Vrt. kuva.

Kouluttaja, joka uskalltaa asettua todelliseen vuorovaikutukseen joukkoonsa nähden ja kykenee tunnistamaan koulutettavine reserviläisten syvät tarpeet — valjastamaan ne yhteisen tarkoituksen toteuttamiseksi, virittää mahtavan innostuksen ja sitoutumishalun. Tällainen sotilasorganisaatio on ehyt. Sillä on tunne siitä, kuka se on ja mitä sen on määrä tehdä.

Se saa elävän eheyttävän organisaatiohahmon

MONIPUOLISTA PAINOPALVELUA

UKP

UUDENMAAN KIRJAPAINO OY

Ratkaisemme asiakkaittemme painotyöongelmat monipuolilla uusilla koneilla, uusissa tiloissa keskitetysti.

Petikontie 16-18
puh. (90) 85 391

Postiosoite:
PL 69, 01721 Vantaa

**OY TURUN SANOMAT
LUETTELOPAINO**

Luettelot, matrikkelit, kirjat, lehdet ym. Suoraan tietokannasta painotuotteeksi. Myös laadukkaina 4-värituotteina.

Luettelopaino, Teollisuuskatu 28
puh. * (921) 693 311

Postiosoite:
PL 501, 20101 Turku

serioffset
OY TURUN SANOMAT ARKKIPAINO

Serioffset, Tillerinkatu 1
puh. * (921) 693 311

Postiosoite:
PL 95, 20101 Turku

JOHTAMISTAIDOLLINEN OPETUS

Tavoitteet (30 min)

- tiedolliset
- taidolliset
- asenteelliset

Yleiskeskustelu

Johtaminen (45 min)

- yksilö, ryhmä
- alaisen käsittelytaito

Monivalintatehtävät

- ryhmät
- I ryhmätyö
- 5 henk./ryhmä
- Purku

Tulokset

- parempi motivaatio
- osallistuminen
- esiintyminen ja jäsentelytaito
- keskinäinen viestintä
- yhteistyö
- koulutuspalaute
- taidot
- tiedot
- työtyytyväisyys
- ryhmätyötekniikat
- mielipiteiden ilmaisu
- valvontatiedot (Sp-henkilöstö)
- palaute — harj. johtaja/Sp
- mielekäs koulutusmuoto/vetäjä
- vuorovaikutus — informaatiokanava

ja pystyy ohjaamaan ja tukemaan siihen sijoitet-
tujen reserviläisten kehitystä.

Puolustusvoimat asettaa strategiset tavoitteensa ja katsoo, mitä henki-

löstön tulee osata. Myös koulutukseen ohjattavan reserviläisjoukon tulee olla tietoinen siitä, mihin sen valmiuksien kehittämisellä tähdätään nyt ja tulevaisuudessa.

TERVEHDIMME TOIMIUPSEEREITA

A. AHLSTRÖM OSAKEYHTIÖ

OY ALLSTRAP AB

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITTO AKT RY

OY A.E. ERICKSON AB

OY FORCIT AB

HANGON KAUPUNKI

HÄMEEN SANOMAT OY

KARAIR OY

KEMI OY

K-KAUPPIAAT JA TURUN KESKO

KUSTANNUS OY OTAVA

MACHINERY OY

PRIHA OY

RAISION YHTYMÄ

STARCKJOHANN — TELKO OY

SUNILA OY

SUOMEN VAKUUTUSYHTIÖIDEN KESKUSLIITTO RY

Tule ja kysy eläketurvastasi!

ELÄKETIEDOTUSTOIMISTO

Lönnrotinkatu 27 B 14
00180 Helsinki 18
Puh. 90-640 301

NURMEKSEN OSUUSMEIJERI

75530 Nurmes, puh. 976-20 600

Herkuttele Sinäkin Polar- ja Fontal-juustoilla

RIISLA OY

Rauma-Pori-Turku-Hki

Hallintukku Oy
Tampere

Tennis hotelli POHJANLINNA

YKKÖSPAikka KANKAANPÄÄSSÄ
virkamiesystävälliset hinnat
Linnankatu 2 KANKAANPÄÄ
Puh. (930) 830 00

Huonekalutehdas Korhonen Oy
20660 Liittoinen
puh. 921-441 200

Valmistamme korkealaatuisia
TIMANTTI-hyllystöjä

P. Rotola-Pukkila Ky

61800 Kauhajoki kk
Puh. 963-11 433

KARJALA-lehti

Isänmaan asialla
Tillaa Siekii!
Puh. 953-11700

Suomen Silkkikutomo Oy

Lapinleimu Oy

PL 6 37801 TOIJALA puh (937) 21080
telex 22380 kilsa sf telefax (937) 22715

Temet Oy

Nykyaikainen
SUUR-LEIPOMO
Lapin Pakari Oy

96320 ROVANIEMI
TEOLLISUUSTIE 11 Puh. 960-21951

PAKARISTA PARHAAT TUOTTEET

TOP φ

Turun Seudun Osuuspankki
Ihmisläheisen palvelun pankki

OSUUSKUNTA
MAITO-AURA

PALJON HYVÄÄ PUHTAASTA LUONNOSTA.

on kehittyvä
kuljetussatama